

موضوع

(Varicocele) واریکوسل

بیمارستان خاتم الانبیاء شهرستان بافت

تهیه کننده :

راضیه مقصودی

کد سند: P-PH/C-T/130/01

تاریخ تدوین: ۱۴۰۴/۰۶/۱۵

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۵/۰۶/۱۵

شیوع و اهمیت بالینی

واریکوسل در حدود ۱۵٪ از مردان بالغ و حدود ۴۰٪ از مردان نابارور اولیه مشاهده می‌شود. اهمیت بالینی آن در تأثیر بر کیفیت اسپرم و عملکرد بیضه‌ها است.

◆ علل و مکانیسم ایجاد

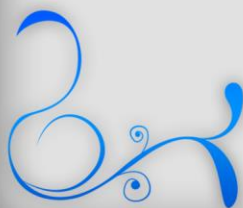
- نارسایی دریچه‌های وریدی طناب اسپرماتیک
- افزایش فشار در ورید کلیوی چپ
- ایستادن طولانی‌مدت
- اختلال در جریان برگشتی خون
- عوامل ژنتیکی یا ساختاری

◆ علائم و نشانه‌ها

- احساس درد یا سنگینی در بیضه‌ها، به‌ویژه هنگام ایستادن طولانی
- برآمدگی یا تورم قابل لمس در بالای بیضه
- کاهش اندازه بیضه مبتلا در موارد مزمن
- احساس گرما یا سنگینی در کیسه بیضه
- گاهی بدون علامت و فقط در بررسی ناباروری کشف می‌شود

• روش‌های تشخیص

- معاینه فیزیکی در حالت ایستاده و خوابیده
- آزمایش اسپرم (Semen Analysis) برای بررسی کیفیت اسپرم
- سونوگرافی داپلر جهت مشاهده جریان خون وریدی
- درجه‌بندی واریکوسل:
- درجه ۱: فقط با مانور و السالوا قابل لمس است
- درجه ۲: بدون و السالوا قابل لمس است
- درجه ۳: به‌صورت واضح قابل مشاهده است

موضوع: واریکوسل (Varicocele)

تعریف واریکوسل

واریکوسل به اتساع وریدهای شبکه پامپینی فرم در طناب

اسپرماتیک گفته می‌شود که مشابه واریس در پاها است.

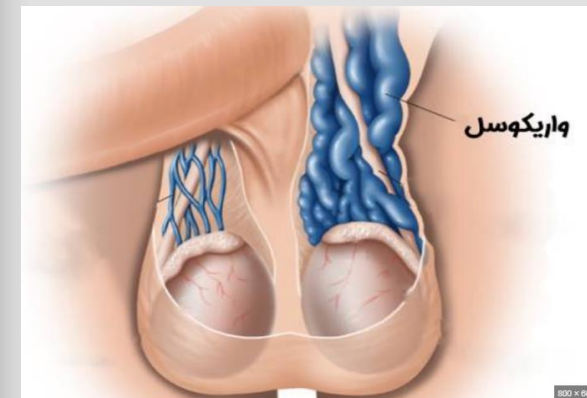
این اختلال باعث برگشت خون و افزایش دمای بیضه

می‌شود و ممکن است در درازمدت منجر به کاهش

باروری مردان گردد.

واریکوسل اغلب در سمت چپ دیده می‌شود و یکی از

علل شایع ناباروری مردان است.

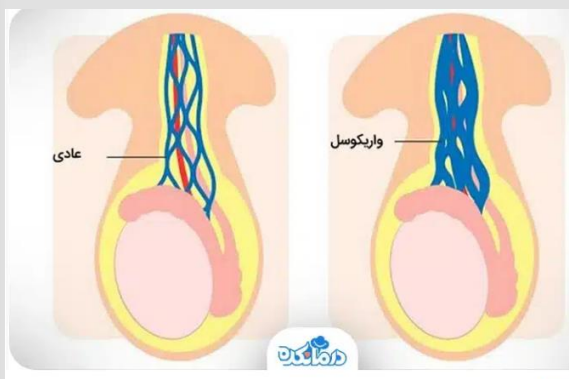
درمان واریکوسل

درمان دارویی

معمولاً مؤثر نیست، اما در موارد درد یا التهاب، مسکن‌ها تجویز می‌شوند.

درمان جراحی

- واریکوسلکتومی باز (Open Surgery)
- لاپاراسکوپي واریکوسل
- آمبولیزاسیون وریدی (با کاتتر از راه رادیولوژی)
هدف: بستن وریدهای معیوب برای جلوگیری از برگشت خون.

مراقبت‌های پرستاری قبل و بعد از جراحی قبل از عمل:

- آموزش بیمار در مورد هدف عمل و روند آن
- انجام آزمایش‌های لازم (CBC، PT، PTT و...)
- تراشیدن و تمیز کردن ناحیه عمل
- اطمینان از ناشتایی قبل از عمل

بعد از عمل:

- پایش علائم حیاتی و وضعیت همودینامیک
- بررسی محل برش برای خونریزی یا عفونت
- استفاده از کیسه یخ روی ناحیه اسکروتوم در ۲۴ ساعت اول
- توصیه به استفاده از ساپورت بیضه (suspensory) برای کاهش درد
- آموزش در مورد پرهیز از فعالیت سنگین و مقاربت تا زمان بهبودی کامل (حدود ۲ هفته)
- پیگیری جهت بررسی مجدد کیفیت اسپرم پس از ۳ تا ۶ ماه

آموزش به بیمار

- پوشیدن لباس زیر تنگ و حمایتی در روزهای ابتدایی
- پرهیز از ایستادن طولانی‌مدت یا بلند کردن اجسام سنگین
- مصرف مایعات کافی و رژیم غذایی متعادل
- مراجعه به پزشک در صورت بروز درد شدید، تورم یا ترشح از محل عمل
- انجام پیگیری‌های منظم پس از عمل

عوارض احتمالی

- عود واریکوسل
- هیدروسل (تجمع مایع در اطراف بیضه)
- آسیب به شریان بیضه
- درد مزمن یا عفونت محل عمل

نقش پرستار در مراقبت از بیماران مبتلا به واریکوسل

- آموزش بیمار در مورد بیماری و درمان آن
- آماده‌سازی و مراقبت قبل و بعد از جراحی
- ارزیابی درد و اجرای مراقبت‌های تسکینی
- تشویق بیمار به پیگیری درمان ناباروری
- ارزیابی وضعیت روانی و حمایت از بیمار در برابر اضطراب

- واریکوسل یکی از بیماری‌های شایع و قابل درمان مردان است که تشخیص به موقع و مراقبت پرستاری مناسب نقش مهمی در پیشگیری از ناباروری و بهبود کیفیت زندگی بیماران دارد.
پرستاران باید با علائم، روش‌های درمان و مراقبت‌های مرتبط آشنا باشند تا بتوانند نقش فعالی در روند درمان ایفا کنند.

